

**ΓΕΛΝΟΥΣΙΟΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Γ.Ε.Ι.)
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

**ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ**

**Πτυχιακή εργασία
του σπουδαστή Μιχάλη Αργυρόπουλου**

Καλαμάτα, Οκτώβριος 2000

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.)
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

Τ Ε Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

**ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ**

*Καθηγητής: Ηλιόπουλος Αναστάσιος
Σπουδαστής: Αργυρόπουλος Μιχάλης*

Καλαμάτα, Οκτώβριος 2000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΜΕΛΕΤΗ ΚΛΑΔΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ	σελ. 5
1.2 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	σελ. 8
1.3 ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	σελ. 8
1.3.1 Διάρθρωση Καλλιεργειών	σελ. 8
1.3.2 Κτηνοτροφία	σελ. 10
1.3.3 Υποδομές – Εξοπλισμός	σελ. 11
1.3.4. Γεωργικό Εισόδημα	σελ. 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΟΧΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

2.1 ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	σελ. 13
2.2 ΣΥΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	σελ. 18
2.3 ΑΜΠΕΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	σελ. 23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.1 ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	σελ. 25
3.2 ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ	σελ. 26
3.3 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ	σελ. 27
3.4 ΕΜΠΟΡΙΑ	σελ. 28

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

4.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	σελ. 31
4.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	σελ. 32
4.3 ΖΩΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	σελ. 33
4.4 ΥΠΟΔΟΜΕΣ- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	σελ. 33
4.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	σελ. 35
4.5.1 Εργασία	σελ. 35
4.5.2 Κεφάλαιο	σελ. 38
4.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	σελ. 39
4.6.1 Πρόσοδος	σελ. 39
4.6.2 Οικογενειακό Εισόδημα	σελ. 46

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

5.1 ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	σελ. 48
5.2 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	σελ. 50
5.2.1 Στην Ελαιοκαλλιέργεια	σελ. 50
5.2.2 Στη Συκκοκαλλιέργεια	σελ. 52
5.2.3 Στην Αμπελοκαλλιέργεια	σελ. 54
5.3 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ	σελ. 55
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ. 57

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στα πλαίσια των πτυχιακών εργασιών του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, ανέλαβα την εκπόνηση εργασίας με σκοπό την ολοκλήρωση των σπουδών μου.

Το θέμα της εργασίας είναι *«Μελέτη των κυριοτέρων κλάδων γεωργικής παραγωγής της Κοινότητας Τρικώρφου Μεσσηνίας και εξέταση δυνατοτήτων αναδιάρθρωσης τυπικής γεωργικής εκμετάλλευσης»*.

Η εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη.

Το πρώτο μέρος αφορά τη μελέτη των κλάδων γεωργικής παραγωγής της κοινότητας Τρικώρφου, η οποία αποτελεί μια τυπική αγροτική κοινότητα του Ν. Μεσσηνίας.

Αρχικά γίνεται αναφορά στα γενικά στοιχεία της Κοινότητας και τις συνθήκες (πληθυσμιακή κατάσταση, γεωργοοικονομικά χαρακτηριστικά) που επικρατούν σ' αυτήν.

Ακολουθώς προτείνονται παρεμβάσεις που θα βοηθήσουν στη γεωργική ανάπτυξη, ενώ παράλληλα περιγράφονται οι εργασίες κατά τη διάρκεια του έτους.

Το δεύτερο μέρος της εργασίας περιγράφεται μια υφισταμένη τυπική γεωργική εκμετάλλευση με ταυτόχρονη παράθεση των οικονομικών δεδομένων της.

Τέλος, αναλύονται οι δυνατότητες αναδιάρθρωσης που αποσκοπούν στην αύξηση του γεωργικού εισοδήματος της εκμετάλλευσης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΜΕΛΕΤΗ ΚΛΑΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η κοινότητα Τρικόρφου, βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της επαρχίας Μεσσήνης κοντά στα σύνορα με την επαρχία Τριφυλλίας (εικ. 1.1).

Διοικητικά ανήκει στην επαρχία Μεσσήνης, μεγαλύτερη πόλη της οποίας είναι η Μεσσήνη. Ο πληθυσμός της κοινότητας βάσει της απογραφής του 1991 ανέρχεται σε 475 κατοίκους και η έκτασή της είναι 9.680 στρέμματα.

Η κοινότητα απέχει από την Καλαμάτα 38 χιλιόμετρα και από τη Μεσσήνη 24.

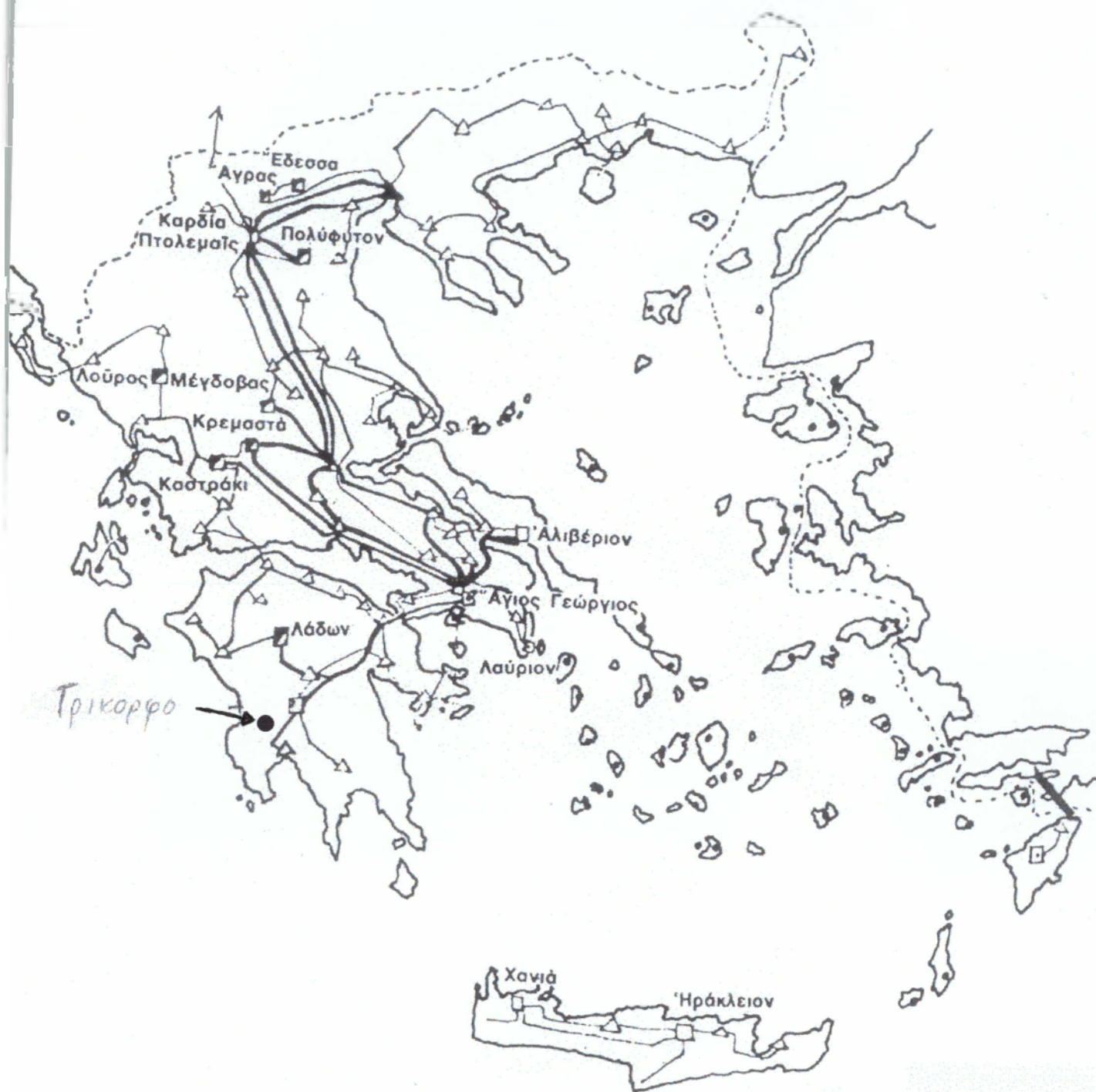
Συγκοινωνιακά εξυπηρετείται με τα δύο παραπάνω αστικά κέντρα τέσσερις φορές την ημέρα από υπεραστικά λεωφορεία, στις 7:00 και 7: 30 το πρωί και στις 14:00 και 16:00 το μεσημέρι.

Με την εφαρμογή του νόμου «Καποδίστρια» (περί συνενώσεως δήμων και κοινοτήτων) το Τρίκορφο μένει έδρα κοινότητας και συμπεριλαμβάνει και τους οικισμούς Κλήμα, Δραΐνα, Κορομηλιά (τόπος καταγωγής μου) και Παλαιόκαστρο.

Η κοινότητα Τρικόρφου είναι ημιορεινή και ιστορικά και οικονομικά είναι συνδεδεμένη με τη γεωργία. Από πολύ παλιά η γεωργία έπαιζε πρωτεύοντα ρόλο στην οικονομία της κοινότητας με κυρίαρχη καλλιέργεια αυτή της ελιάς. Επί Τουρκοκρατίας ονομαζόταν Πεντιά και ανήκε στο Δήμο Ιαμίας. Το 1930 μετονομάστηκε σε Τρίκορφο εξαιτίας των τριών κορυφών που την υπερκαλύπτουν.

Εικ. 1.1 Γεωγραφική θέση κοινότητας Τρικόρφου στο Ν. Μεσσηνίας

Εικ.1.2 Γεωγραφική θέση της κοινότητας στην ευρύτερη περιοχή της Πελοποννήσου

1.2 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η κοινότητα Τρικόρφου με βάση την απογραφή του 1991 έχει πληθυσμό 475 κατοίκους από τους οποίους οι 247 είναι άνδρες και οι 228 γυναίκες (πιν.1).

Πίνακας 1: Κατανομή του πληθυσμού της κοινότητας ανά ηλικία.

	Σύνολο	0-14	15-29	30-44	45-64	65+
Άνδρες	247	31	49	34	80	53
Γυναίκες	228	34	36	28	68	62

ΠΗΓΗ: Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

Σχεδιάγραμμα 1: Ραβδόγραμμα κατανομής του πληθυσμού της κοινότητας ανά ηλικία.

Όπως παρατηρούμε στον πίνακα ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού είναι ηλικίας 45 ετών και άνω, στοιχείο αρνητικό για το μέλλον της κοινότητας φαινόμενο βέβαια είναι γενικευμένο σε όλη την Ελλάδα.

1.3 ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

1.3.1 Διάρθρωση Καλλιεργειών

Οι εδαφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες καθώς και παραδοσιακοί λόγου έχουν ευνοήσει την επικράτηση καλλιεργειών όπως η ελιά (λαδολιά και επιτραπέζια) τα αμπελοειδή και η σικιά.

Η καλλιεργούμενη έκταση ανέρχεται σε 10.000 περίπου στρ. και κατανέμεται κατά κατηγορία καλλιεργειών όπως φαίνεται στους πίνακες 2,3,4,5:

Πίνακας 2: Κατανομή καλλιεργούμενης έκτασης

	Έκταση (στρεμ.)	Ποσοστό %
Αροτραίες καλλιέργειες	460	4,8
Κηπευτική γη	50	0,5
Δενδρώδεις καλλιέργειες	7860	81,2
Άμπελοι- σταφιδάμπελοι	669	6,9
Αγρανάπαυση	641	6,6
Σύνολο	9680	100,0

ΠΗΓΗ: Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

Πίνακας 3: Κατανομή δενδρωδών καλλιεργειών

Είδος	Έκταση σε στρέμματα
Συκιές	1.500
Ελαιόδενδρα για βρώσιμες ελιές	670
Ελαιόδενδρα για ελιές ελαιοποιήσεως	5.690
Σύνολο εκτάσεων δενδρωδών καλλιεργειών	7.860

ΠΗΓΗ: Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

Πίνακας 4: Κατανομή αμπέλων – σταφιδαμπέλων

Είδος	Έκταση σε στρέμματα
Άμπελοι για οινοπαραγωγή	180
Σταφιδάμπελοι	489
Σύνολο εκτάσεως αμπελοειδών	669

ΠΗΓΗ: Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

Πίνακας (5): Κατανομή αροτραίων καλλιεργειών

Είδος	Έκταση σε στρέμματα
Πατάτα	50
Καλαμπόκι	120
Σιτάρι μαλακό	40
Κριθάρι	70
Βρώμη	180
Σύνολο εκτάσεων αροτραίων καλλιεργειών	460

ΠΗΓΗ: Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος.

1.3.2 Κτηνοτροφία

Στην Κοινότητα Τρικόρφου η κτηνοτροφία δεν είναι αναπτυγμένη. Οι οικογένειες που έχουν σαν κύρια επαγγελματική απασχόληση την εκτροφή ζώων είναι λίγες. Τα κοπαδιάρικα ζώα βόσκουν στους αγρούς ενώ συνήθως τα υπόλοιπα ζώα είναι οικόσιτα με μοναδικό σκοπό να καλύψουν τις ανάγκες των οικογενειών.

Στον πίνακα 6 φαίνεται ο αριθμός των ζώων που υπάρχουν στην κοινότητα στις 31/12/1999.

Πίνακας 6: Αριθμός ζώων που υπάρχουν στην κοινότητα 31/12/1999

Είδος		Αριθμός ζώων
Πρόβατα	Οικόσιτα	310
	Κοπαδιάρικα	255
Αίγες	Οικόσιτες	200
	κοπαδιάρικες	45
Όρνιθες		1000
Χοίροι	Κρεατοπαραγωγής	10
Μέλισσες	Σε Ευρωπαϊκές κυψέλες	200

ΠΗΓΗ: Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

1.3.3 Υποδομές- Εξοπλισμός

Στην κοινότητα Τρικόρφου υπάρχει ένα συνεταιριστικό εργοστάσιο παραγωγής ελαιολάδου ένα απεντομωτήριο της συκικής και ένα ιδιωτικό πατητήρι σταφυλιών.

Τα γεωργικά μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στην κοινότητα είναι 62 διαξονικοί ελκυστήρες (τρακτέρ), 60 μονοαξονικοί ελκυστήρες και 50 μηχανοκίνητοι ψεκαστήρες υψηλής πίεσης.

Η Αγροτική οδοποιία παίζει σημαντικό ρόλο για την ίδια την οικονομία της κοινότητας.

Είναι ευνόητο ότι δεν μπορεί να υπάρχει μηχανική καλλιέργεια δίχως την πρόσβαση δρόμου στις καλλιέργειες.

Έτσι υπάρχει πρόσβαση στο σύνολο των καλλιεργειών της κοινότητας από τους διαξονικούς ελκυστήρες και τα αγροτικά αυτοκίνητα.

Όμως πολλές φορές εξαιτίας του ανάγλυφου του εδάφους και των κακών καιρικών συνθηκών (βροχές, κλπ) είναι απαραίτητη η συχνή συντήρησή τους, η οποία γίνεται είτε από την ίδια την κοινότητα είτε από τους παραγωγούς.

1.3.4 Γεωργικό Εισόδημα

Η κύρια πηγή της οικονομίας της κοινότητας είναι η γεωργία. Το βασικότερο εισόδημα προέρχεται από το ελαιόλαδο και έπονται η επιτραπέζια ελιά, τα σύκα, η σταφίδα και οι άμπελοι για οινοπαραγωγή.

Στον πίνακα 7 φαίνεται η παραγωγή των καλλιεργούμενων ειδών για το έτος 1999.

Πίνακας 7: Παραγωγή που συγκομίσθηκε από τα καλλιεργούμενα είδη

Είδος	Παραγωγή που συγκομίσθηκε (τόνοι)
Ελαιόλαδο	2000
Ελιές επιτραπέζιες	400
Σύκα ξερά	250
Σταφίδα κορινθιακή	180
Σταφύλλια	120

ΠΗΓΗ: Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΟΧΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

2.1. ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Οι βασικές καλλιεργητικές εργασίες που γίνονται για τις κυριότερες καλλιέργειες της κοινότητας έχουν ως ακολούθως:

Στις αρχές του έτους πραγματοποιείται η βασική λίπανση συνήθως με σύνθετα λιπάσματα ενώ μπορεί να εφαρμοστεί και εναλλακτική λίπανση ανάλογα με τις ανάγκες της καλλιέργειας η οποία μπορεί να γίνει το φθινόπωρο ή ακόμα το καλοκαίρι αν η καλλιέργεια είναι αρδευόμενη.

Μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου γίνεται ένας ψεκασμός (πχ Ultracide, Parathion κλπ) κατά του πυρηνοτρήτη και της καλόκορης.

Εικόνα 2.1 Ελιά σε καρποφορία

Στα τέλη Μαρτίου γίνεται ένα ελαφρύ κλάδεμα (ψιλοκάθαρος). Το κύριο κλάδεμα (χοντροκάθαρος) έχει πραγματοποιηθεί στην προηγούμενη ελαιοσυλλογή.

Το ελαφρύ κλάδεμα έχει σκοπό να εξασφαλισθούν καλές συνθήκες αερισμού και φωτισμού, να μην ευνοηθούν οι εχθροί και οι ασθένειες, αλλά και να υπάρχει ισορροπία μεταξύ βλάστησης και παραγωγής.

Η καταπολέμηση των ζιζανίων γίνεται τον Απρίλιο - Μάιο με ένα φρεζάρισμα ή μια εφαρμογή ζιζανιοκτόνου (π.χ. Roundup).

Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου γίνεται ψεκασμός (πχ Ultracide, Parathion κλπ) κατά του ρυγχίτη και τον πυρηνοτρήτη (καρπόβια γενεά).

Αν η καλλιέργεια είναι αρδευόμενη πραγματοποιούνται 3-4 αρδεύσεις κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και κατά προτίμηση τις απογευματινές ως τις πρωινές ώρες.

Κατά την διάρκεια του καλοκαιριού η καταπολέμηση του δάκου πραγματοποιείται είτε από τους ίδιους τους παραγωγούς είτε από συνεργεία του Υπουργείου Γεωργίας.

Στην κοινότητα Τρικόρφου, κατά κανόνα η καταπολέμηση γίνεται από το Υπουργείο Γεωργίας.

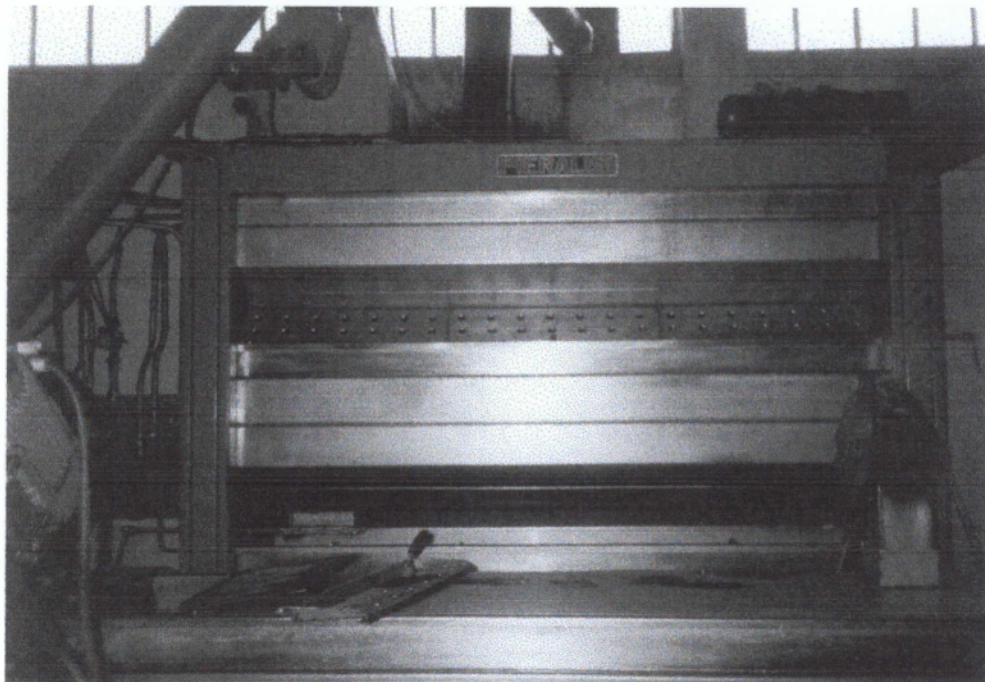
Το Σεπτέμβριο γίνεται αφαίρεση των παραφυάδων των ελαιοδέντρων.

Στις αρχές Νοεμβρίου αρχίζει η συλλογή του ελαιοκάρπου.

Συνήθως προηγείται η συλλογή των επιτραπέζιων ελιών, η οποία γίνεται σταδιακά ώστε να είναι όλες ώριμες κατά την συλλογή τους. Μετά τη συλλογή τους οι επιτραπέζιες ελιές διαχωρίζονται κατά ποιοτική κατηγορία και είναι έτοιμες προς πώληση. Αν δεν διατεθούν αμέσως προς πώληση συντηρούνται μέσα σε αλατόνερο.

Η συλλογή των ελαιοποιήσιμων ελιών γίνεται σε μια φάση με ράβδισμα των ελαιόδεντρων και με τη βοήθεια ελαιοσυλλεκτικών μηχανημάτων.

Συγχρόνως γίνεται και το κύριο κλάδεμα το οποίο βοηθά και στη συλλογή. Στη συνέχεια ο ελαιόκαρπος μεταφέρεται στο ελαιοτριβείο όπου θα γίνει η έκθλιψη του ελαιοκάρπου.

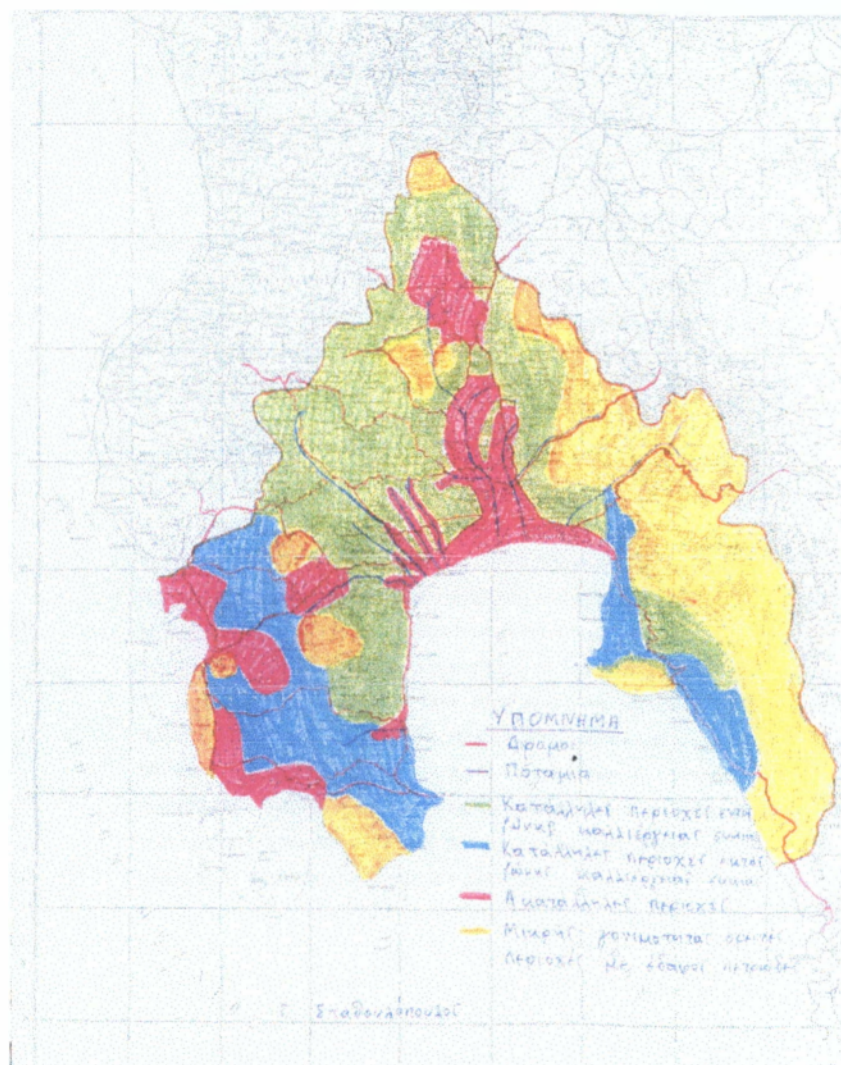
Εικόνα 2.2 Μέρος εξοπλισμού του Συνεταιριστικού Ελαιοτριβείου

Εικόνα 2.3 Διαλογήας επιτραπέζιας ελιάς

2.2 ΣΥΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Η συκοκαλλιέργεια αποτελεί ιδιαίτερο γεωργικό χαρακτηριστικό του Ν. Μεσσηνίας (εικ. 2.4)

Εικόνα 2.4 Κατανομή ζωνών συκοκαλλιέργειας στο Νομό Μεσσηνίας, σύμφωνα με ειδικό πρόγραμμα αναδιάρθρωσης της καλλιέργειας

Κατά την περίοδο του χειμώνα εφαρμόζεται λίπανση συντήρησης με σύνθετα λιπάσματα (συνήθως 11-15-15) με ή χωρίς συμπληρωματική λίπανση την άνοιξη ανάλογα με τις ανάγκες της καλλιέργειας με ασβεστούχο νιτρική αμμωνία καθώς και νιτρική αμμωνία.

Στα μεγάλα δέντρα με άτακτη κόμη κάθε 2-3 χρόνια γίνεται κλάδεμα για διατήρηση του σχήματος στοιχειώδους κυπέλλου.

Η εργασία αυτή γίνεται κατά προτίμηση την άνοιξη με ξηρό καιρό για να έχουν περάσει οι παγετοί.

Την άνοιξη γίνονται δύο ελαφρά φρεζαρίσματα για να μην καταστρέφονται οι ρίζες που είναι επιφανειακές. Το πρώτο γίνεται το Φεβρουάριο και το δεύτερο τον Απρίλιο- Μάιο.

Η όσο το δυνατόν καλύτερη κατεργασία του εδάφους είναι αναγκαία για τη διατήρηση της υγρασίας του εδάφους κοντά στο ριζικό σύστημα, για την ενσωμάτωση των λιπασμάτων καθώς και για την καταστροφή των ζιζανίων.

Η άρδευση για πολλούς δεν είναι απόλυτα απαραίτητη, δεδομένου ότι η συκοκαλλιέργεια παρουσιάζει εξαιρετική αντοχή στην ξηρασία.

Επειδή όμως στην περιοχή έχουμε ξηρούς και θερμούς τόπους και το έδαφος είναι σχετικά ελαφρύ, αν υπάρχει δυνατότητα άρδευσης γίνονται 2-3 αρδεύσεις ανάλογα και με τις επικρατούσες συνθήκες. Οι αρδεύσεις πρέπει να ξεκινούν μετά τη γονιμοποίηση των ανθέων κατά τον Ιούνιο και να εξακολουθούν μέχρι την έναρξη της ωρίμανσης.

Η καλύτερη άρδευση γίνεται με λεκάνες ώστε να κατακρατείται το νερό.

Η συκιά δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα από ασθένειες.

Ο σπουδαιότερος εχθρός είναι ο κηροπλάστης (ψώρα), γιατί προκαλεί μειωμένη παραγωγή και εξασθενημένη βλάστηση.

Όταν υπάρχει πρόβλημα, γίνεται ψεκασμός με Lebacide ή Ultracide ή Parathion τον Ιούνιο, αμέσως μετά την ολοκλήρωση των εκκολάψεων. (εικ.2.5)

Εικόνα 2.5 Στάδιο έρπουσας νύμφης κηροπλάστη. Κατάλληλη εποχή για καταπολέμηση

Αν υπάρχει έντονο πρόβλημα, την εποχή της φυλλόπτωσης (μετακίνηση της ψώρας από το φύλλο στα κλαδιά), γίνεται δεύτερος ψεκασμός με τα ίδια σκευάσματα στα τέλη Σεπτεμβρίου με αρχές Οκτώβρη.

Είναι γνωστό ότι για να αναπτυχθεί ο καρπός της ήμερης συκιάς, πρέπει να γονιμοποιηθούν τα άνθη της, τα οποία είναι μόνο θηλυκά και βρίσκονται σε κλειστή ταξιανθία. Τα σύκα που δεν έχουν γονιμοποιηθεί, πέφτουν (αποβάλλονται). Η μεταφορά της γύρης από τα άνθη της άγριας συκιάς, προκειμένου να γίνει επικονίαση και γονιμοποίηση, γίνεται από το έντομο ψήνα (*Blastophaga Phenes*). (εικ.2.6)

Τα σύκα είναι κατάλληλα για γονιμοποίηση όταν αποκτήσουν διάμετρο 15mm περίπου.

Η περίοδος ερινεασμού κλιμακώνεται στην Ελλάδα από τέλη Μαΐου μέχρι μέσα Ιουλίου.

Συνήθως ο ερινεασμός από αγριοσυκιές που υπάρχουν μέσα στη καλλιέργεια δεν είναι ικανοποιητικός γι' αυτό αναρτώνται ορμαθοί ερινεών στα συκόδεντρα 3-4 φορές σε διάστημα που απέχουν μεταξύ τους, μια περίπου εβδομάδα.

Η ωρίμανση των σύκων γίνεται συνήθως από 15 Αυγούστου έως 30 Σεπτεμβρίου.

Η συγκομιδή γίνεται σε διάφορα στάδια, ανάλογα με το είδος του καρπού.

Τα σύκα της καλλιέργειας μας προορίζονται για ξηρά, υπερωριμάζουν στο δέντρο, συρρικνώνεται ο φλοιός τους και αλλοιώνεται κατά το χρώμα του χλωρού φλοιού (μαραγκούλες).

Στη φάση αυτή τα σύκα έχουν χάσει το 50% της υγρασίας τους. Τα σύκα πέφτουν μόνα τους ή τινάζονται με καλάμια. Συλλέγονται, τοποθετούνται σε τελάρα, μεταφέρονται και απλώνονται σε διαμορφωμένες επιφάνειες για να αποξηρανθούν στον ήλιο.

Μετά την ξήρανση τους ακολουθεί απεντόμωση σε ειδικά απεντομωτήρια και συσκευάζονται ανάλογα για τη μεταφορά τους στις εσωτερικές ή εξωτερικές αγορές. Στην κοινότητα λειτουργεί απεντομωκτήριο στην ΣΥΚΙΚΗΣ κατά την περίοδο συγκομιδής.

Εικόνα 2.6 Ο ψήνας (*Blastophaga Phenes*) μέσα σε γύρη σε σύκο

2.3 ΑΜΠΕΛΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Στις αρχές του έτους γίνεται το κλάδεμα. Σε κάθε ποικιλία εφαρμόζεται διαφορετικό κλάδεμα καρποφορίας.

Τις ημέρες που ακολουθούν το κλάδεμα συλλέγονται οι κληματίδες και καίγονται.

Μετά ακολουθεί η λίπανση των πρέμνων. Συνήθως χρησιμοποιείται μικτό λίπασμα 11-15-15 ή διαφορετική ανάλογα με τις ανάγκες της καλλιέργειας.

Η καταπολέμηση των ζιζανίων γίνεται την Άνοιξη με ένα φρεζάρισμα ή με εφαρμογή ζιζανιοκτόνου (π.χ. Roundup). Καλό είναι οι τρόποι αυτοί ζιζανιοκτονίας να εναλλάσσονται κατά τη ζωή της φυτείας.

Οι καταπολεμήσεις των ασθενειών περονόσπορου και ωιδίου ξεκινούν κατά τις 15 με 20 Απριλίου όταν το μήκος των βλαστών είναι 3 - 4 εκατοστά.

Οι ψεκασμοί επαναλαμβάνονται κάθε 10 με 15 ημέρες και αν ο καιρός είναι βροχερός μπορεί μια καταπολέμηση να επαναληφθεί μετά από μια βδομάδα.

Γίνονται συνήθως έξι καταπολεμήσεις για τον περονόσπορο (π.χ ψεκασμός με οξυχλωριούχο χαλκό, antracol κλπ) και το ωίδιο (π.χ ψεκασμός με Bayleton, Afugan, Topas).

Αν παρουσιαστούν προσβολές από την ευδεμίδα αντιμετωπίζεται με τα κατάλληλα εντομοκτόνα (Karate, Decis) την Άνοιξη ή το Καλοκαίρι, αυτή. Σπάνια γίνονται προληπτικοί ψεκασμοί για το βοτρύτη (π.χ ψεκασμός με Sumisclex, Sumico κ.α.) αν ο καιρός είναι ευνοϊκός για την ανάπτυξή του κατά την περίοδο προ της συγκομιδής.

Στις αρχές Ιουλίου γίνεται η αποφύλλωση (ξεφύλλισμα). Στην εργασία αυτή αφαιρείται το φύλλωμα που βρίσκεται κοντά στους βότρες. Έτσι οι βότρες αερίζονται και δέχονται περισσότερο φωτισμό με αποτέλεσμα να

γίνονται περισσότερο ανθεκτικοί στις ασθένειες να αυξάνεται η περιεκτικότητά τους σε σάκχαρα και να βελτιώνεται η ποιότητά τους.

Ο τρύγος για τα σταφιδάμπελλα ξεκινά στα μέσα Αυγούστου τα σταφύλια τοποθετούνται σε ειδικούς χώρους, (αλώνια), για την ξήρανσή τους.

Μετά την ξηρασία της γίνεται η κατάλληλη επεξεργασία για να αφαιρεθούν τα τσαμπιά και η κακής ποιότητας σταφίδα.

Ο τρύγος για την παραγωγή κρασιού γίνεται στα μέσα Σεπτεμβρίου.

Τα σταφύλια μεταφέρονται στο εκθλιπτήριο (πατητήρι) που υπάρχει στην κοινότητα για να παραχθεί το γλεύκος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.1 ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Πρόβλημα για ένα σοβαρό εκσυγχρονισμό της γεωργίας αποτελεί ο πολυτεμαχισμός των εκτάσεων. Μια γεωργική εκμετάλλευση αποτελείται συνήθως από περισσότερα των 6 αγροτεμαχίων από τα οποία μόνο το ένα έχει έκταση μεγαλύτερη των 30 στρεμμάτων. Έτσι οι καλλιεργητικές εργασίες, γίνονται αρκετά δυσχερείς και η απόδοση της καλλιέργειας είναι αισθητά μικρότερη.

Οπωσδήποτε όμως για πιο αποδοτικές καλλιέργειες θα πρέπει να γίνουν ανανεώσεις των δένδρων, με αντικαταστάσεις καλλιεργειών με άλλες καλλιέργειες πιο αποδοτικές και πιο προσοδοφόρες με ταυτόχρονη εγκατάσταση αυτών τις σωστές αποστάσεις για την καλύτερη εκμηχάνισή τους.

Στα αμπελοειδή υπάρχει πρόγραμμα εκρίζωσης και ανανέωσης. Οι παραγωγοί που θα μπουν σ' αυτό το πρόγραμμα θα πρέπει να έχουν ήδη καλλιέργεια αμπελοειδών και να γίνει εκρίζωση της παλιάς καλλιέργειας. Η έκταση αυτή μετά την εκρίζωση θα μείνει σε αγρανάπαυση για ένα χρόνο.

Η νέα εγκατάσταση πρέπει να είναι γραμμική, τα πρέμνα να εγκατασταθούν σε προβλεπόμενες αποστάσεις μεταξύ τους για να είναι δυνατή η εκμηχάνιση της καλλιέργειας.

Η βασικότερη προϋπόθεση όμως που πρέπει να πληρεί η νέα εγκατάσταση είναι ότι τα καινούργια πρέμνα πρέπει να είναι εμβολιασμένα σε Αμερικάνικα υποκείμενα τα οποία έχουν αντοχή στη φυλλοξήρα.

Η επιδότηση που λαμβάνει ο παραγωγός αν περιληφθεί σε αυτό το πρόγραμμα είναι 360.000δρχ. το στρέμμα, με τιμές 1999 και δίνεται άπαξ.

Από μελέτες έχει υπολογισθεί ότι ο παραγωγός θα μειώσει την εργασία και το κόστος εκμετάλλευσης από μια τέτοια σε σχέση με τις παραδοσιακές καλλιέργειες κατά το 1/3.

Επίσης συμπληρωματικά θα μπορούσαν να γίνουν φυτεύσεις σε εκτάσεις που είτε είναι σε αγρανάπαιση είτε συγκαλλιέργεια δενδρωδών με αροτραίες καλλιέργειες.

3.2 ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της κοινότητας Τρικόρφου είναι η έλλειψη νερού για άρδευση. Καλλιέργειες καθ' όλα αποδοτικές έχουν πτώση στην απόδοση, ποιοτική και ποσοτική, λόγω της παρατεταμένης ξηρασίας κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Έτσι στην προσπάθειά τους να λύσουν αυτά τα προβλήματα η κοινότητα αλλά και ιδιώτες έκαναν γεωτρήσεις δίχως όμως ενθαρρυντικά αποτελέσματα για την επίλυση της λειψυδρίας συνολικά.

Πολλές λύσεις έχουν προταθεί αλλά η πιο ρεαλιστική είναι η δημιουργία φράγματος στο ποτάμι στα όρια με Πολύλοφο (Χάρτης 3.1) για την αποθήκευση όσο το δυνατόν μεγαλύτερης ποσότητας νερού και βέβαια μετά την εγκαθίδρυση συνολικού αρδευτικού συστήματος για την αξιοποίησή του από όσο το δυνατόν περισσότερες εκμεταλλεύσεις.

Χάρτης 3.1: ● Σημείο Εγκατάστασης Φράγματος νερού

Επίσης για την προστασία των καλλιεργειών και την ελαχιστοποίηση του κόστους εκτροφής των ζώων που συνήθως είναι ενσταυλισμένα ή ημιενσταυλισμένα θα ήταν ενδεδειγμένο να γίνουν όσο το δυνατόν περισσότερες περιφράξεις των καλλιεργειών με σιδηροπασάλους.

3.3 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Το κράτος στην προσπάθειά του να μην ερημώσει η ύπαιθρος, να αντιμετωπισθεί η αστυφιλία και προπάντων να μεταφέρουν την γεωργική παραγωγή σε νέους ανθρώπους οι οποίοι εξοπλισμένοι με τα απαραίτητα εχέγγυα να προσφέρουν καλύτερα προϊόντα σε ποιότητα και σε πολύ μεγαλύτερες ποσότητες.

Οι νέοι αγρότες για να μπουν στο πρόγραμμα αυτό πρέπει να έχουν ηλικία μικρότερη των 40 ετών και να μην ήταν στο παρελθόν κατά κύριο επάγγελμα αγρότης.

Στους δικαιούχους δίδεται εφ' άπαξ εισφορά χρημάτων γι' αυτή τους την επιλογή και επιδότηση για όλα τα κεφάλαια που πρέπει να αποκτήσουν για την ολοκληρωμένη λειτουργία της εκμετάλλευσης.

Φαίνεται όμως ότι η γραφειοκρατία και η ακαμψία του προγράμματος να προσαρμοστεί στο κάθε δικαιούχο έχει αποθαρρύνει την πλειοψηφία εξ' αυτών με αποτέλεσμα αυτοί που μπαίνουν στο πρόγραμμα και απολαμβάνουν τα ευεργετήματά τους να είναι ελάχιστοι.

Έτσι, είναι χαρακτηριστικό ότι, ενώ στην κοινότητα Τρικόρφου πολλοί είναι αυτοί που θα μπορούσαν να είναι δικαιούχοι κανείς δεν έχει περιληφθεί στο πρόγραμμα.

Το κράτος βλέποντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το παρόν πρόγραμμα βρίσκεται σε φάση της βελτίωσης του υπάρχοντος προγράμματος και την αντικατάστασή του με ένα πιο ευέλικτο.

3.4 ΕΜΠΟΡΙΑ

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που μαστίζουν την Ελληνική γεωργία είναι η προώθηση των αγροτικών προϊόντων και η επίτευξη ικανοποιητικών τιμών.

Έτσι στο ελαιόλαδο και στην επιτραπέζια ελιά έχουμε σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών μέση ετήσια αύξηση της παραγωγής 7% με αντίστοιχη μείωση των εξαγωγών κατά 12%.

Διείσδυση του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών σε νέες αγορές όπου δεν είναι γνωστό στο ευρύ κοινό και γνωστοποίηση των ευεργετικών ιδιοτήτων σίγουρα θα βοηθούσε στις εξαγωγές της παραγωγής μας.

Ιδιαίτερο ρόλο μπορεί και πρέπει να παίξει η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών για να γνωστοποιήσει ευρύτερα την παραγωγή και να την αναβαθμίσει.

Η παραγωγή σύκων δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα προώθησης είτε λόγω της περιορισμένης παραγωγής τους παγκοσμίως είτε γιατί ο Συνεταιρισμός Συκοπαραγωγών, η ΣΥΚΙΚΗ, έχει καλύτερο μοντέλο διοίκησης με τις ομάδες παραγωγών, την τυποποίησή της παραγωγής και την καθιέρωση τιμών ασφαλείας για την διασφάλιση του εισοδήματος των παραγωγών.

Η εμπορία της σταφίδας αντιμετωπίζει και αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Τα τρία τελευταία χρόνια η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.) κάνει προσπάθειες να στηρίξει την παραγωγή σταφίδας. Έτσι έχει δημιουργήσει ομάδες παραγωγών με στόχο την επίτευξη καλύτερων τιμών. Η παραγωγή σταφίδας συγκεντρώνεται από την Ε.Α.Σ. και τίθεται σε ανοιχτό διαγωνισμό.

Τα πρώτα αποτελέσματα είναι ορατά και γίνεται κατανοητό από τους παραγωγούς ότι θα πρέπει να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να έχουν ενεργό ρόλο στην εμπορία της παραγωγής τους.

Η τιμή της ωστόσο είναι ακόμα χαμηλή αλλά οι Έλληνες παραγωγοί συνεχίζουν την καλλιέργεια εξαιτίας των σεβαστών επιδοτήσεων που λαμβάνει.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ
ΤΥΠΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

4.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Οι κυριότερες καλλιέργειες που αποτελούν την υπό μελέτη τυπική εκμετάλλευση στην κοινότητα Τρικόρφου είναι ελιές ελαιοποιήσιμες, ελιές επιτραπέζιες, συκοκαλλιέργειες και αμπελλοκαλλιέργειες.

Η εκμετάλλευση που θα αναλύσουμε αποτελείται από 110 στρέμματα και κατανέμεται όπως φαίνεται στον *πίνακα 4.1*.

Είδος	Στρέμματα	Δένδρα
Ελιές ελαιοποιήσιμες ξηρικές	50	700
Ελιές ελαιοποιήσιμες αρδευόμενες	10	180
Ελιές επιτραπέζιες ξηρικές	10	180
Ελιές επιτραπέζιες αρδευόμενες	10	180
Συκιές ξηρικές	12	240
Σταφίδα Κορινθιακή	4	
Αμπέλι	2	
Κηπευτικά	1	
Αγρανάπαυση	11	

Πίνακας 4.1: Κατανομή καλλιεργούμενης έκτασης της εκμετάλλευσης

Το έδαφος της εκμετάλλευσης που θα αναλύσουμε είναι εξ ολοκλήρου ιδιόκτητο. Η εκμετάλλευση περιέχει αγροτεμάχια όπου υπάρχει συγκαλλιέργεια επιτραπέζιων και ελαιοποιήσιμων ελιών. Το μεγαλύτερο αγροτεμάχιο είναι 40 στρέμματα και το μικρότερο 2 στρέμματα. Αρδευόμενο είναι μόνο 1

αγροτεμάχιο έκτασης 21 στρεμμάτων που περιέχει 10 στρέμματα ελιές επιτραπέζιες και 1 στρέμμα κηπευτικά. Η άρδευση γίνεται από ιδιόκτητη γεώτρηση με τη βοήθεια αντλητικού συγκροτήματος.

Οι επιτραπέζιες ελιές ανήκουν στην ποικιλία Καλαμών και οι ελαιοποιήσιμες στην Κορωνέικη.

4.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Τα μέλη που ασχολούνται με την γεωργική εκμετάλλευση είναι έξι, ήτοι ο αρχηγός της οικογενείας με τη σύζυγό του, οι γονείς του και τα δύο μικρά παιδιά τους. Στην εκμετάλλευση ασχολούνται αποκλειστικά το ζευγάρι με παροδική βοήθεια από τους γονείς του άνδρα, που ζουν μαζί στο ίδιο σπίτι, όπου και όσο βέβαια είναι δυνατή λόγω ηλικίας.

Τα παιδιά δεν μπορούν να βοηθήσουν λόγω ηλικίας (7-8 ετών). Η ηλικία των γονέων είναι 35-40 ετών και η ηλικία των παππούδων 65-70 ετών.

Πολλές φορές ωστόσο όταν υπάρχει αυξημένη ανάγκη για εργατικά χέρια σε κάποια στάδια της παραγωγικής διαδικασίας απασχολούνται και εργάτες στην εκμετάλλευση κυρίως αλλοδαποί.

4.3 ΖΩΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το ζωικό κεφάλαιο της εκμετάλλευσης είναι μικρό και χρησιμεύει την μερική κάλυψη των αναγκών της οικογενείας σε κρέας, αυγά και γαλακτοκομικά προϊόντα.

Συγκεκριμένα υπάρχουν:

Κότες	30
Αίγες	4
Πρόβατα	6
Χοίροι	1
Γαλοπούλες	2

Τα ζώα είναι ενσταυλισμένα είτε ημιελεύθερης βοσκής (αιγοπρόβατα) και δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία της εκμετάλλευσης.

4.4 ΥΠΟΔΟΜΕΣ- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης υπάρχει μια αποθήκη 150 m² αναγκαία για τον μηχανολογικό εξοπλισμό και την αποθήκευση των αγροτικών προϊόντων. Επίσης υπάρχει ένας στάβλος 50 m² για τον ενσταυλισμό των ζώων.

Ο εξοπλισμός που διαθέτει η εκμετάλλευση είναι: ένα αγροτικό αυτοκίνητο, ένα γεωργικό ελκυστήρας 60 ίππων, μια φρέζα, ένα ψεκαστικό μηχάνημα, ένα σκαλιστικό, μια αντλία 35 ίππων και ένα ελαιοραβδιστικό μηχάνημα.

Επίσης θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ένα αγροτεμάχιο 20 στρεμμάτων είναι περιφραγμένο ενώ εντός της εκμετάλλευσης υπάρχει μια γεώτρηση για τις αρδευτικές ανάγκες του αγροκτήματος.

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
(ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Π.Ε.Γ.Ε.Α.Α. ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ

Ταχ. Διεύθυνση : Ξυλόστρα - Κορινθίας
Ταχ. Κώδικας : 204 00
Πληροφορίες : Χαρ. Παπαστελλάτος
Τηλέφωνα : (0743) 22 428 - 22 419
FAX : (0743) 22 419

Ξυλόκαστρο, 11/06/1997

Αρ. Μητρώου Δείγματος

320

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΝΕΡΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ :			
Αποστολέας :		Χώρα :	
Περιοχή δειγματοληψίας :	ΤΡΙΚΟΡΦΟ	Πόλη :	
Ημερομηνία δειγματοληψίας :			
Προέλευση :	ΓΕΩΤΡΗΣΗ	Καλλιέργεια :	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ και ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ			
Ηλεκτρική αγωγιμότητα :		Όλικά άλατα :	pH :
ΚΑΤΙΟΝΤΑ	meq/L	ΑΝΙΟΝΤΑ	meq/L
Ασβέστιο (Ca ⁺⁺)	4,3	Ανθρακικά (CO ₃ ⁻)	4,16
Μαγνήσιο (Mg ⁺⁺)	0,28	Χλωριόντα (Cl ⁻)	1,2
Νάτριο (Na ⁺)	0,67	SO ₄ NO ₃	0,3
Κάλιο (K ⁺)	0,02		

Ο ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΟΣ

ΧΑΡ. ΠΑΠΑΣΤΕΛΛΑΤΟΣ

Εικ. 2.7 Έκθεση ανάλυσης δείγματος νερού γεώτρησης

4.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

4.5.1 Εργασία

Στους πίνακες 4.2, 4.3, 4.4 φαίνονται οι εργασίες που γίνονται κατά την διάρκεια του έτους για τις καλλιέργειες της εκμετάλλευσης.

Πίνακας 4.1: Ανάγκες εργασίας 80 στρεμμάτων ελαιώνα

		Εργασία σε ώρες περικλείουσα και τη διαδρομή στο και από το χωράφι					
Εποχή (μήνες)	Είδος εργασίας	Ανθρώπινη				Μηχανική	
		Οικογενειακή		Ξένη		Ίδια σε ώρες	Ξένη
		Ωρες	Δρχ.	Ωρες	Δρχ.	Εлк.	Δρχ.
1 ^{ος}	Λίπανση	120	96000			10	
3 ^{ος}	Κλάδεμα- κάψιμο κλαδιών	300	240000				
4 ^{ος}	Φρεζάρισμα	120	96000			40	
6 ^{ος} -9 ^{ος}	Άρδευση	40	32000				
5 ^{ος} -9 ^{ος}	Ψεκάσμος	80	64000			20	
10ος	Ζιζανιοκτονία	40	32000			20	
11 ^{ος} -12 ^{ος}	Συλλογή καρπού	1500	1200000	500	400000		
11 ^{ος} -12 ^{ος}	Μεταφορά	100	80000			40	
	Σύνολο	2300	1840000	500		130	

Παρατηρήσεις : Εργασία: 800 δρχ./ ώρα
 Ενοίκιο: 20.000 δρχ./ στρέμμα
 Τιμή ελαιολάδου: 650 δρχ./kg.
 Επιδότηση ελαιολάδου: 400 δρχ./kg.
 Ελκυστήρας: 2000δρχ./ ώρα

Οι τιμές αφορούν το έτος 1999

Πίνακας 4.3: Ανάγκες εργασίας 12 στρεμμάτων Συκεώνα

		Εργασία σε ώρες περικλείουσα και τη διαδρομή στο και από το χωράφι					
Εποχή (μήνες)	Είδος εργασίας	Ανθρώπινη				Μηχανική	
		Οικογενειακή		Ξένη		Ίδια σε ώρες	Ξένη
		Ωρες	Δρχ.	Ωρες	Δρχ.	Εлк.	Δρχ.
1 ^{ος}	Λίπανση	15	12000				
2 ^{ος} - 5 ^{ος}	Φρεζάρισμα	10	8000			10	
5 ^{ος} - 10 ^{ος}	Ψεκασμός	10	8000			5	
6 ^{ος} - 7 ^{ος}	Ερινεασμός	30	24000				
8 ^{ος} - 9 ^{ος}	Συλλογή	190	152000	80	64000		
8 ^{ος} - 9 ^{ος}	Μεταφορά	20	16000			15	
	Σύνολο	275	220000	80	64000	30	

Παρατηρήσεις : Εργασία: 800 δρχ./ ώρα
 Ενοίκιο: 20.000 δρχ./ στρέμμα
 Ελκυστήρας: 2000δρχ./ ώρα
 Τιμή Σύκων(Μέση Τιμή): 400δρχ./kgf.

Πίνακας 4.4: Ανάγκες εργασίας 6 στρεμμάτων Αμπελοειδών

		Εργασία σε ώρες περικλείουσα και τη διαδρομή στο και από το χωράφι					
Εποχή (μήνες)	Είδος εργασίας	Ανθρώπινη				Μηχανική	
		Οικογενειακή		Ξένη		Ίδια σε ώρες	Ξένη
		Ωρες	Δρχ.	Ωρες	Δρχ.	Ελκ.	Δρχ.
1 ^{ος}	Λίπανση	8	6400				
1 ^{ος} -2 ^{ος}	Κλάδεμα	50	40000				
3 ^{ος} -4 ^{ος}	Σκάψιμο	15	12000			5	
4 ^{ος} -5 ^{ος}	Σκάλισμα	10	8000			3	
4 ^{ος} -5 ^{ος}	Βλαστολόγημα κορυφολόγημα	8	6400				
4 ^{ος} -7 ^{ος}	Ψεκασμοί	15	12000			5	
8 ^{ος} -9 ^{ος}	Τρύγος	80	64000	30	24000	5	
1 ^{ος} -12 ^{ος}	Μεταφορές	8	6400			8	
	Σύνολο	194	155200	30	24000	26	

Παρατηρήσεις : Εργασία: 800 δρχ./ ώρα
 Ενοίκιο: 20.000 δρχ./ στρέμμα
 Ελκυστήρας: 2000δρχ./ ώρα
 Τιμή Σταφίδας: 450δρχ./kg.

4.5.2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Παρακάτω φαίνεται (πίνακας 4.5) η αξία του σταθερού κεφαλαίου (έγχειρες βελτιώσεις, κτίσματα, γεωργικά μηχανήματα) η οποία δεν λαμβάνεται υπ' όψιν για το κόστος παραγωγής εφόσον η παραγωγική διάρκεια του δεν εξαντλείται σε μια παραγωγική διαδικασία αλλά εξακολουθεί να υπάρχει επί μακρόν και να προσφέρουν υπηρεσίες. Γι' αυτό υπολογίζεται η ετήσια δαπάνη του κεφαλαίου αυτού.

Πίνακας 4.5: Υπολογισμός απόσβεσης σταθερού κεφαλαίου.

Είδος	Σημερινό κόστος αγοράς ή κατασκευής	Υπολειμματική αξία	Ποσό που πρέπει να αποσβεσθεί	Περίοδος απόσβεσης	Ποσό ετήσιας απόσβεσης
Γεωργικός ελκυστήρας 60 ίππων	6.000.000	400.000	5.600.000	15	373.000
Φρέζα	800.000	50.000	750.000	15	50.000
Αντλία 35 ίππων	400.000	40.000	360.000	15	24.000
Ραβδιστικό μηχάνημα	300.000	30.000	270.000	15	18.000
Σκαλιστήρι	500.000	50.000	450.000	15	30.000
Αποθήκη 150 μ.	6.000.000	500.000	5.500.000	40	137.500
Αρδευτικό δίκτυο	2.000.000	200.000	1.800.000	15	120.000
Γεώτρηση	1.500.000	150.000	1.350.000	15	102.000
Σύνολο	17.500.000	1.420.000	16.080.000		854.000

4.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.6.1 ΠΡΟΣΟΔΟΣ

Η συνολική οικονομική δραστηριότητα (τζίρος) της γεωργικής εκμετάλλευσης δηλ. η ακαθάριστη πρόσοδος είναι:

Ακαθάριστη πρόσοδος από ελιές ελαιοποιήσιμες =

Ακαθάριστη αξία παραγωγής ελαιολάδου + επιδότηση ελαιολάδου

$$= 4.500\text{kg} \times 650\text{δρχ./ kg} + 4.500\text{ kg} \times 400\text{δρχ./ kg} = 2.925.000 + 1.800.000$$

$$= 4.725.000\text{δρχ.}$$

ακαθάριστη πρόσοδος από ελιές επιτραπέζιες =

Ακαθάριστη αξία παραγωγής επιτραπέζιων ελιών + επιδότηση επιτραπέζιων ελιών

$$= 7.000\text{ kg} \times 450\text{δρχ./ kg} + 7.000\text{ kg} \times 57\text{δρχ./ kg}$$

$$= 3.150.000 + 399.000 = 3.549.000\text{δρχ.}$$

Ακαθάριστη πρόσοδος από σύκα = Ακαθάριστη αξία παραγωγής σύκων =

$$5.000\text{ kg} \times 400\text{δρχ./ kg} = 2.000.000\text{δρχ.}$$

Ακαθάριστη πρόσοδος από αμπελοειδή = ακαθάριστη αξία παραγωγής σταφίδας + ακαθάριστη αξία παραγωγής Αμπελιού + επιδότηση σταφίδας =

$$800\text{ kg} \times 450\text{ δρχ./ kg} + 3.000\text{ kg} \times 115\text{δρχ./ kg} + 4\text{στρέμματα} \times 120.000\text{δρχ./στρ.} = 360.000\text{δρχ.} + 345.000\text{δρχ.} + 480.000\text{δρχ.}$$

$$= 1.185.000\text{δρχ.}$$

Έτσι η συνολική ακαθάριστη πρόσοδος = ακαθάριστη πρόσοδος από ελιές ελαιοποιήσιμες + ακαθάριστη πρόσοδος από ελιές επιτραπέζιες + ακαθάριστη πρόσοδος από σύκα + ακαθάριστη πρόσοδος από αμπελοειδή =

$$4.725.000 + 3.549.000 + 2.000.000 + 1.185.000$$

$$= 11.484.000\text{δρχ.}$$

Για να πραγματοποιήσουμε οικονομική μελέτη στις καλλιέργειες πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν τα εξής:

- Το έδαφος της εκμετάλλευσης είναι ιδιόκτητο και σαν τεκμαρτό ενοίκιο υπολογίζεται το ποσό των 20.000δρχ. για κάθε στρέμμα ετησίως.
- Η εργασία αμοιβεται με 800 δρχ./ ώρα.
- Τα έξοδα λειτουργίας του γεωργικού ελκυστήρα υπολογίζονται σε 2.000 δραχμές ανά ώρα λειτουργίας του.
- Το κόστος των λιπασμάτων ανέρχεται σε 7.000 δραχμές το στρέμμα.
- Το κόστος των φυτοφαρμάκων ανέρχεται σε 9.000 δραχμές το στρέμμα (εκτός από την καλλιέργεια συκιάς).
- Η τιμή του ελαιολάδου είναι 650 δρχ./ kgf και η επιδότηση 400 δρχ./ kgf
- Η τιμή των επιτραπέζιων ελιών είναι 450 δρχ./ kgf και η επιδότηση 57 δρχ./ kgf
- Η τιμή των σύκων είναι 400δρχ./ kgf
- Η τιμή των κρασοστάφυλλων είναι 115 δρχ./ kgf
- Η τιμή της σταφίδας είναι 450δρχ./ kgf και η επιδότηση είναι 120.000 δρχ. το στρέμμα.
- Ο τόκος του κυκλοφοριακού κεφαλαίου είναι 10% υπολογίζεται για μισό έτος και σαν αξία κυκλοφοριακού κεφαλαίου που τοκίζεται θεωρείται η αμοιβή ξένης εργασίας, η αξία των αναλώσιμων, οι δαπάνες χρήσεως ιδιόκτητων μηχανημάτων.
- Ο φόρος υπολογίζεται στο 2% της αξίας της παραγωγής (υπέρ ΕΛΓΑ).
- Οι επιπτώσεις γενικών δαπανών (ΕΓΔ) ανέρχονται στο 2% της αξίας των συντελεστών παραγωγής (έδαφος, εργασία) και από το συντελεστή παραγωγής κεφάλαιο (αναλώσιμα, αξία λειτουργίας ιδίων και ξένων μηχανημάτων).
- Απόσβεση: Υπολογίζεται η ετήσια απόσβεση για τις εγγειες βελτιώσεις (αρδευτικά δίκτυα, γεωτρήσεις, περιφράξεις), για τα γεωργικά κτίρια (αποθήκη) και για τα μηχανήματα - εργαλεία.

- Ασφάλιση: Υπολογίζεται η ασφάλιση των γεωργικών κτιρίων στο 2 ‰ της αρχικής αξίας και των μηχανημάτων στο 5‰ της αρχικής αξίας.
- Συντήρηση: Υπολογίζεται η συντήρηση των εγγείων βελτιώσεων στο 2% της αρχικής αξίας, των γεωργικών κτιρίων στο 1% της αρχικής αξίας και των μηχανημάτων - εργαλείων στο 5% της αρχικής αξίας.
- Το κόστος παραγωγής υπολογίζεται για το σύνολο της καλλιέργειας.

Έτσι το κόστος παραγωγής 80 στρ. ελαιώνα είναι:

I. Έδαφος	1) Ίδιο 80στρ. x 20.000 δρχ./στρ. = 1.600.000
	2) Ξένο
	Σύνολο <u>1.600.000</u>

II. Εργασία	1) Ίδια 2300h x 800 δρχ./h = 1.840.000
	2) Ξένο 500h x 800δρχ./h = 400.000
	Σύνολο <u>2.240.000</u>

III. Σχετικά με τον συντελεστή κεφάλαιο	1) Αναλώσιμα Λιπάσματα = 560.000
	Φυτοφάρμακα = 720.000
	Σύνολο <u>1.280.000</u>

2) Κόστος λειτουργίας μηχανημάτων

	1) Ίδιο σε ώρες 130 h x 2.000 δρχ./ h = 260.000
	2) Ξένο σε δρχ. 400.000
	Σύνολο <u>660.000</u>

3) Τόκοι κυκλ. κεφαλαίου = $10/100 \times 1/2 \times 1.940.000 = 97.500$

$$4) \text{ΕΓΔ} = 2/100 \times 5.780.000 = 115.600$$

$$5) \text{Φόρος} = 2/100 \times 8.300.000 = 166.000$$

$$6) \text{Απόσβεση} = 222.000 + 137.000 + 495.000 = 854.000$$

$$7) \text{Ασφάλιση} = 2/100 \times 6.000.000 + 5/1000 \times 8.000.000 \\ = 70.000 + 60.000 + 400.000 = 530.000$$

ΣΥΝΟΛΟ

3.755.100

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

7.595.100

Το κόστος παραγωγής 12 στρεμμάτων συκεώνα είναι

I. Έδαφος	1) Ίδιο 12στρ. x 20.000 δρχ./στρ. = 240.000
	2) Ξένο -
	Σύνολο <u>240.000</u>

II. Εργασία	1) Ίδια 270h x 800 δρχ./h = 216.000
	2) Ξένο 80h x 800δρχ./h = 64.000
	Σύνολο <u>280.000</u>

III. Σχετικά 1) Αναλώσιμα Λιπάσματα = 84.000
με τον
συντελεστή
κεφάλαιο

2) Κόστος λειτουργίας μηχανημάτων

$$1) \text{ Ίδιο σε ωρες } 30 \text{ h} \times 2.000 \text{ δρχ./h} = 60.000$$

$$3) \text{ Τόκοι κυκλ. κεφαλαίου} = 10/100 \times 1/2 \times 280.000 = 10.400$$

$$4) \text{ ΕΓΔ} = 2/100 \times 664.000 = 13.280$$

$$5) \text{ Φόρος} = 2/100 \times 2.000.000 = 40.000$$

ΣΥΝΟΛΟ

207.680

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

727.680

Το κόστος παραγωγής 6 στρεμμάτων Αμπελοειδών

I. Έδαφος	1) Ίδιο 6στρ. x 20.000 δρχ./στρ. = 120.000
	2) Ξένο -
	Σύνολο <u>120.000</u>

II. Εργασία	1) Ίδια 194h x 800 δρχ./h = 155.200
	2) Ξένη 30h x 800δρχ./h = 24.000
	Σύνολο <u>179.200</u>

III. Σχετικά με τον συντελεστή κεφάλαιο	1) Αναλώσιμα Λιπάσματα = 42.000
	Φυτοφάρμακα = 54.000
	Σύνολο <u>96.000</u>

2) Κόστος λειτουργίας μηχανημάτων

$$1) \text{ Ίδιο σε ώρες } 26h \times 2.000 \text{ δρχ./h} = 52.000$$

$$3) \text{ Τόκοι κυκλ. κεφαλαίου} = 10/100 \times 1/2 \times 172.000 = 8.600$$

$$4) \text{ ΕΓΔ} = 2/100 \times 447.200 = 8.950$$

$$5) \text{ Φόρος} = 2/100 \times 1.185.000 = 23.700$$

ΣΥΝΟΛΟ

182.250

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

488.450

Ξέρουμε ότι αν από την ακαθάριστη πρόσοδο αφαιρέσουμε το σύνολο των παραγωγικών δαπανών πλην των τόκων κεφαλαίων και του ενοικίου του εδάφους λαμβάνουμε την καθαρή πρόσοδο της γεωργικής εκμετάλλευσης από μια παραγωγική δραστηριότητα. Δηλαδή έχουμε:

$$(Κ.Πρ.) = (Ακ.Πρ.) - (Π.Δ. - Τ - Ε)$$

Έτσι από την καλλιέργεια ελιάς έχουμε:

$$\begin{aligned}(Κ.Πρ.) &= 8.300.000 - (7.595.100 - 97.500 - 1.600.000) \\ &= 8.300.000 - 5.897.600 = 2.402.400 \text{ δρχ.}\end{aligned}$$

Από την καλλιέργεια σύκων έχουμε:

$$\begin{aligned}(Κ.Πρ.) &= 2.000.000 - (727.680 - 10.400 - 240.000) \\ &= 1.522.700 \text{ δρχ.}\end{aligned}$$

Από την καλλιέργεια Αμπελοειδών έχουμε:

$$\begin{aligned}(Κ.Πρ.) &= 1.185.000 - (488.450 - 8.600 - 120.000) \\ &= 825.150 \text{ δρχ.}\end{aligned}$$

Έτσι η καθαρή πρόσοδος για όλη την εκμετάλλευση είναι:

$$\begin{aligned}(Κ.Πρ.) \text{ από καλλ.ελιάς} &+ (Κ.Πρ.) \text{ από καλλ.σύκων} + (Κ.Πρ.) \text{ από} \\ &\text{καλλ.αμπελοειδών} = \\ &2.402.400 + 1.522.720 + 825.150 = 4.750.270 \text{ δρχ.}\end{aligned}$$

4.6.2 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Το οικογενειακό εισόδημα προκύπτει αν από την ακαθάριστη πρόσοδο αφαιρέσουμε σύνολο των παραγωγικών δαπανών πλην των τόκων των κεφαλαίων, του ενοικίου του εδάφους και την αμοιβή της ίδιας εργασίας. Έτσι έχουμε:

$$\begin{aligned} \text{Οικογενειακό εισόδημα από καλλιέργεια ελιάς} &= \\ 8.300.000 - (7.595.100 - 97.500 - 1.600.000 - 1.840.000) &= \\ = 8.300.000 - 4.057.600 &= 4.242.400 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{οικογενειακό εισόδημα από καλλιέργεια σύκων} &= \\ 2.000.000 - (727.680 - 10.400 - 240.000 - 216.000) &= \\ = 1.738.720 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{οικογενειακό εισόδημα από καλλιέργεια αμπελοειδών} &= \\ 1.165.000 - (488.450 - 8.600 - 120.000 - 155.200) &= \\ = 980.350 \end{aligned}$$

Το οικογενειακό εισόδημα όλης της εκμετάλλευσης είναι:

$$\begin{aligned} \text{Οικογενειακό εισόδημα εκμετάλλευσης :} & \\ 4.242.400 + 1.738.720 + 980.350 &= 6.961.470 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

Τα οικονομικά αποτελέσματα της εκμετάλλευσης φαίνονται στον *πίνακα 4.6*:

Πίνακας 4.6: Οικονομικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης

	Ακαθάριστη πρόσοδος σε δρχ.	Καθαρή πρόσοδος σε δρχ.	Οικογενειακό εισόδημα σε δρχ.
Καλλιέργεια ελιάς	8.300.000	2.404.400	4.242.400
Καλλιέργεια σύκων	2.000.000	1.522.700	1.738.720
Καλλιέργεια αμπελλοειδών	1.185.000	825.150	980.350
Σύνολο καλλιεργειών	11.484.000	4.750.270	6.961.470

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

5.1 ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Στο Τρίκορφο, Κοινότητα ελαιοκομική από παλιά, υπάρχουν δένδρα με ψηλό κορμό με αποτέλεσμα να μην δίνουν ικανοποιητική καρποφορία, α πρέπει να πραγματοποιήσουμε χαμήλωμα των δένδρων ενώ ταυτόχρονα θα γίνει ανανέωση της κόμης του.

Αυτό θα επιτευχθεί με καρατόμηση των δένδρων στο επιθυμητό ύψος, αλλά θα πρέπει να δοθεί προσοχή στα ελαιόδενδρα που είναι εμβολιασμένα σε άγρια υποκείμενα. Σε αυτή την περίπτωση η καρατόμηση θα γίνει πάνω από το σημείο εμβολιασμού. Τα δένδρα θα καρποφορήσουν ικανοποιητικά μετά από πέντε χρόνια.

Στη συκοκαλλιέργεια της εκμετάλλευσης τα δένδρα δεν είναι καλής ποικιλίας και πολλά εξ αυτών προέρχονται από παραφυάδες ενώ συγχρόνως δεν έχουν μπει σε σωστές αποστάσεις, χωρίς γραμμές στο σύνολο της καλλιέργειας με αποτέλεσμα να έχουμε μικρότερη παραγωγή σύκων υποβαθμισμένης ποιότητας.

Αυτό βέβαια θα γίνει, με συμπληρωματική φύτευση νέων συκόδενδρων εγγυημένης ποικιλίας στις σωστές αποστάσεις μεταξύ των καινούργιων δένδρων.

Βέβαια μετά από 3-4 χρόνια ενώ τα καινούρια συκόδενδρα θα ξεκινήσουν να καρποφορούν θα ξεριζώσουμε τα παλιά συκόδενδρα για την όσο το δυνατόν μικρότερη απώλεια οικογενειακού εισοδήματος.

Από *πίνακα 4.1* φαίνεται ότι η εκμετάλλευση διαθέτει 11 στρέμματα σε αγρανάπαυση τα οποία είναι ιδιόκτητα. Το αγροτεμάχιο αυτό μπορεί να καλλιεργηθεί και είναι κατάλληλο για συκοκαλλιέργεια.

Το αγροτεμάχιο είναι επικλινές και οι αποστάσεις φύτευσης μπορούν να είναι 7x7. Έτσι θα φυτευθούν 18 δένδρα στο στρέμμα δηλαδή θα φυτευθούν 198 δένδρα.

Έτσι θα απαιτηθούν συνολικά 414 συκόδενδρα. Τα συκόδενδρα αυτά θα αγοραστούν από φυτώρια της περιοχής προς 1500δρχ. το ένα. Η φύτευσή τους θα γίνει το Μάρτιο και θα καρποφορήσουν ικανοποιητικά μετά από 3-4 χρόνια.

Ξέρουμε ότι με αποστάσεις φύτευσης ελαιοδένδρων σε λογικό επίπεδο θα πρέπει να υπάρχουν 18 δένδρα το στρέμμα.

Όμως από *πίνακα 4.1* φαίνεται ότι στα 50 στρέμματα ξηρικής ελαιοκαλλιέργειας μπορεί να γίνει συμπληρωματική φύτευση έτσι ώστε να μην χαλάει και το σύστημα φύτευσης. Έτσι μπορεί να γίνει συμπληρωματική φύτευση 200 ελαιοδένδρων. Τα ελαιοδένδρα θα αγοραστούν από φυτώριο της περιοχής προς 2000δρχ. το ένα. Αυτά θα φυτευθούν το Νοέμβριο ή το Μάρτιο και τα καινούρια ελαιοδένδρα θα καρποφορήσουν μετά από 10 χρόνια.

5.2 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ

5.2.1 ΣΤΗΝ ΕΛΑΙΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ

Οι βελτιώσεις που προτείνονται στην καλλιέργεια των ελαιοδένδρων για παραγωγή ελιών ελαιοποιήσιμων και επιτραπέζιων έχουν σαν σκοπό τόσο την αύξηση της παραγωγής όσο και στη βελτίωση της ποιότητας.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί επίσης στην καλύτερη φυτοπροστασία των δένδρων. Προσβολή του ελαιοκάρπου από διάφορες αρρώστιες και κυρίως από το δάκο σημαίνει ότι θα έχουμε καρπώπωση αλλά και σοβαρή υποβάθμιση της ποιότητας του ελαιοκάρπου των επιτραπέζιων ελιών.

Η καταπολέμηση του δάκου (*Bactrocega oleae*) γίνεται με δολωματικούς ψεκασμούς που πραγματοποιούνται από την εποπτεία της Διεύθυνσης Γεωργίας Μεσσηνίας.

Σημαντικό ρόλο επίσης στην ποιότητα του ελαιοκάρπου (ελαιοποιήσιμων και επιτραπέζιων) παίζει ο χρόνος συγκομιδής.

Άγουρος ελαιόκαρπος δίνει λάδι με έντονο πράσινο χρώμα και πικρή γεύση και επιτραπέζια ελιά αρκετά υποβαθμισμένης ποιότητας με μεγάλο οικονομικό κόστος.

Υπερώριμος ελαιόκαρπος δίνει λάδι κατώτερης ποιότητας και επιτραπέζια ελιά με μαλακή σάρκα και υποβαθμισμένης ποιότητας.

Μεγάλη σημασία πρέπει να δοθεί επίσης στις συνθήκες διατήρησης του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών.

Το ελαιόλαδο πρέπει να φυλάσσεται σε μεταλλικές ανοξειδωτες δεξαμενές με διατήρηση της θερμοκρασίας στα επίπεδα των 10-15°C, να αποφεύγουμε τη χρησιμοποίηση αντλιών για τις μετακινήσεις αφού ενσωματώνουν αέρα και οι χώροι να φυλάσσονται και αερίζονται καλά.

Οι επιτραπέζιες ελιές πρέπει να προσέχονται στη μεταφορά και κατά την συντήρησή τους να γίνονται οι επιβαλλόμενες αλλαγές του αλατόνερου μέσα στο οποίο συντηρούνται για την διατήρηση της ποιότητας σε επιθυμητά επίπεδα.

Σημαντικό ρόλο για την καλή ποιότητα του ελαιολάδου παίζουν οι κατάλληλες συνθήκες έκθλιψης που πρέπει να επικρατούν στα ελαιουργεία.

Ελαιόκαρπος με 5-10% σε φύλλα δημιουργεί καλές συνθήκες αερισμού κατά τη μεταφορά και συντήρηση. Θα πρέπει όμως να γίνεται αφαίρεση τους στο ελαιουργείο γιατί εμπλουτίζουν το λάδι με χλωροφύλλη και προσδίδουν πράσινο χρώμα και πικρή γεύση.

Σπουδαίο ρόλο παίζει και το στάδιο της μάλαξης. Τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του ελαιολάδου μπορεί να επηρεαστούν τόσο από τη θερμοκρασία και διάρκεια της μάλαξης όσο και από το υλικό των τοιχωμάτων.

5.2.2 ΣΤΗ ΣΥΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Είναι πολύ σημαντικό οι βελτιώσεις που προτείνονται να έχουν βασικό σκοπό τόσο στην αύξηση της παραγωγής όσο και στην επίτευξη καλύτερης ποιότητας σύκων με κατοχύρωση βεβαίωσης υψηλότερης τιμής πώλησης των σύκων.

Το έδαφος της καλλιέργειας μας είναι πλούσιο σε ανθρακικό ασβέστιο, στοιχείο απαραίτητο για την ανάπτυξη της συκιάς, παρατηρείται όμως έλλειψη απαιτούμενης εδαφικής υγρασίας κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, αφού φυσούν ξηροί και ζεστοί βοριάδες και εξαιτίας του μεγάλου μεγέθους των φύλλων της έχουμε μεγάλες απώλειες υγρασίας κατά τη λειτουργία της διαπνοής, με αποτέλεσμα να ξηραίνεται μέρος των φύλλων. Έτσι ένα ποσοστό των καρπών το οποίο επηρεάζεται περισσότερο από την έλλειψη υγρασίας μένουν μικροί (μολύβωμα σύκων) και είναι υποβαθμισμένης ποιότητας.

Έτσι μια λύση θα αποτελέσει η άρδευση των συκεώνων.

Αυτό μπορεί να γίνει με μεταφορά νερού δια φυσικής ροής από τη γεώτρηση που διαθέτει η εκμετάλλευση και αρδεύεται μόνο μια καλλιέργεια ελιάς 20 στρεμμάτων.

Η μεταφορά θα γίνει με αγωγό διαμέτρου Φ63 και η απόσταση μεταξύ γεώτρησης και συκοκαλλιέργειας είναι 1300m. Από τον πρωτεύοντα αγωγό διαμέτρου Φ63 ξεκινούν οι δευτερεύοντες αγωγοί διαμέτρου Φ20 οι οποίοι απλώνονται κατά μήκος των γραμμών φύτευσης και στερεώνονται από δένδρο σε δέντρο. Σε κάθε δέντρο δημιουργείται οπή και τοποθετείται ακροφύσιο παροχής 4lt/h.

Η άρδευση ξεκινά τον Ιούνιο μετά τη γονιμοποίηση των ανθέων μέχρι την έναρξη της ωρίμανσης των σύκων.

Η οικονομική επιβάρυνση της εκμετάλλευσης θα είναι η αγορά του αρδευτικού δικτύου και η τοποθέτησή τους.

Το κόστος της εγκατάστασης αυτής για τα 23 στρέμματα ανέρχεται περίπου στις 1.300.000δρχ. και η διάρκεια ζωής του είναι 10 έτη οπότε η απόσβεση για το πρώτο έτος είναι 130.000δρχ.

Είναι γνωστό ότι για να αναπτυχθεί ο καρπός της ήμερης συκιάς, πρέπει να γονιμοποιηθούν τα άνθη της, τα οποία είναι μόνο θηλυκά. Τα σύκα, που δεν έχουν γονιμοποιηθεί τα άνθη τους, πέφτουν (αποβάλλονται). Η μεταφορά της γύρης από τα αγριόσυκα (ερινέους), που έχουν και αρσενικά άνθη, στα άνθη της ήμερης συκιάς, προκειμένου να γίνει επικονίαση και γονιμοποίηση, γίνεται από το έντομο ψήνα (*Blastophaga psenes*).

Πολλές φορές έτσι παρατηρείται μειωμένος αριθμός ατόμων ψήνα σε σχέση με τις απαιτήσεις της καλλιέργειας για να μην έχουμε αποβολή σύκων.

Σύμφωνα με την πράξη ερινεασμού στην Ελλάδα, ο συνολικός αριθμός απαιτούμενων σύκων ανά δέντρο υπολογίζεται σε τόσες δωδεκάδες σύκων, όσα τα μέτρα της διαμέτρου της κόμης του δένδρου.

Ο ερινεασμός γίνεται κατά τους μήνες Ιούνιο - Ιούλιο και για να πετύχουμε σωστό ερινεασμό σε κάθε φάση γονιμοποίησης, πρέπει να φυτευθούν αγριοσυκιές και μέσα στην καλλιέργεια αλλά και να μεταφερθούν αγριόσυκα γόνιμα από άλλα σημεία για να ολοκληρωθεί επιτυχώς ο ερινεασμός.

5.2.3 ΣΤΗΝ ΑΜΠΕΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Η καλλιέργεια αμπελοειδών είτε για παραγωγή οίνου, είτε για παραγωγή σταφίδας δεν είναι ιδιαίτερα σημαντική για την οικονομία της κοινότητας όπως επίσης και για την οικονομία της εκμετάλλευσης που αναλύουμε.

Το σημαντικότερο εισόδημα από τα αμπελοειδή προέρχεται από την επιδότηση της καλλιέργειας σταφίδας η οποία επιδοτείται ανάλογα με τα στρέμματα καλλιέργειας και όχι ανάλογα με την παραγωγή.

Έτσι η χαμηλή τιμή της σταφίδας και σταφυλιών για παραγωγή οίνου σε συνάρτηση με το καθεστώς επιδότησης της σταφίδας έχουν σαν αποτέλεσμα τη μη σωστή καλλιέργεια και απλά τη διατήρησή της για συμπλήρωση του εισοδήματος της εκμετάλλευσης.

Ωστόσο βελτιώσεις πρέπει να γίνουν και στην αμπελοκαλλιέργεια. Έτσι ώστε η καλλιέργεια με μηχανικά μέσα και η παραγωγή καρπού να είναι μεγαλύτερη.

Η αμπελοφυτεία είναι σχετικά καινούρια (15 ετών) η οποία είναι γραμμική και έχει προδιαγραφές να γίνει μηχανική καλλιέργεια. Η μικρή της έκταση όμως δεν επιτρέπει την αγορά ειδικών μηχανημάτων εφόσον δεν θα επιτευχθούν οι σχετικές αποσβέσεις.

Σημαντικό ρόλο παίζει η σωστή φυτοπροστασία της καλλιέργειας.

5.3 ANAMENOMENA ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Δίχως να γίνουν οι προτεινόμενες βελτιώσεις, το εισόδημα της εκμετάλλευσης ήταν 6.961.470 δρχ. όπως έχει υπολογιστεί στην παράγραφο 4.6.2. Αν πραγματοποιηθούν οι προτεινόμενες βελτιώσεις, το οικογενειακό εισόδημα της εκμετάλλευσης θα μεταβληθεί όπως αναλυτικά φαίνεται παρακάτω.

1. Από τις βελτιώσεις στην ελαιοκαλλιέργεια, με την συμπληρωματική φύτευση 200 ελαιοδέντρων, το κόστος των οποίων είναι 400.000δρχ. και το κόστος εγκατάστασης τους 300.000δρχ. δηλαδή το συνολικό τους κόστος είναι 700.000δρχ. εάν θεωρήσουμε ότι η απόσβεση τους θα γίνει σε 20 χρόνια, και κατά συνέπεια η ετήσια απόσβεση είναι 35.000δρχ. θα πραγματοποιηθεί έπειτα από μια εξαετία αύξηση της παραγωγής κατά 1200kg ελαιολάδου. άρα (με βάση τις τιμές του 1999 όπως έχουν γίνει και οι υπόλοιποι υπολογισμοί) το εισόδημα θα αυξηθεί κατά 400.000δρχ.

Από τις υπόλοιπες βελτιώσεις που προτείνονται στην ελαιοκαλλιέργεια, αναμένεται αύξηση της αύξηση της παραγωγής κατά 5% από την καλύτερη φυτοπροστασία, ανανεωμένη κόμη, σωστότερες συνθήκες έκθλιψης και συντήρησης και βεβαίως καλύτερης ποιότητας επιτραπέζιες ελιές.

Αυτές οι βελτιώσεις θα αντιστοιχούν περίπου σε αύξηση του εισοδήματος κατά 300.000 δρχ.

Κατά συνέπεια η αύξηση του γεωργικού εισοδήματος που θα επέλθει από τη βελτίωση στην καλλιέργεια των ελαιοποιήσιμων και επιτραπέζιων ελιών θα είναι περίπου 700.000 δρχ.

2. Από τις βελτιώσεις στη συκοκαλλιέργεια, με την φύτευση νέου αγροτεμαχίου με συκόδενδρα και την συμπληρωματική φύτευση του ήδη υπάρχοντα συκεώνα, θα φυτευτούν συνολικά 414 συκόδενδρα, το κόστος των οποίων είναι 621.000δρχ και το κόστος εγκατάστασης 379.000δρχ, εάν θεωρήσουμε ότι η απόσβεση τους θα γίνει σε 20 χρόνια, και κατά συνέπεια η ετήσια απόσβεση είναι 50.000δρχ, θα πραγματοποιηθεί μετά από μια εξαετία

αύξηση της παραγωγής κατά 4000kgf σύκων, άρα (με βάση τις τιμές του 1999 όπως έχουν γίνει και οι υπόλοιποι υπολογισμοί) το εισόδημα θα αυξηθεί κατά 1.200.000δρχ.

Από τις υπόλοιπες βελτιώσεις που προτείνονται, αναμένεται αύξηση της παραγωγής έως και 30% από την άρδευση και των 23 στεμμάτων συκεώνα και τον πλήρη ερνεασμό της συκοκαλλιέργειας. Ωστόσο αναμένουμε και βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων σύκων. Αυτές οι βελτιώσεις θα αντιστοιχούν περίπου σε αύξηση του εισοδήματος κατά 1.000.000δρχ.

Κατά συνέπεια η αύξηση του γεωργικού εισοδήματος που θα επέλθει από τη βελτίωση στη συκοκαλλιέργεια θα είναι περίπου 2.200.000δρχ.

3. Από τις βελτιώσεις στην αμπελοκαλλιέργεια δεν αναμένουμε ιδιαίτερα σημαντικά οφέλη και γι' αυτό δεν τα υπολογίζουμε.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω στοιχεία, το οικογενειακό εισόδημα, έπειτα από τις προτεινόμενες βελτιώσεις αυξάνεται κατά

$700.000 + 2.200.000 = 2.900.000\delta\rho\chi.$ και τώρα από 6.961.470δρχ. θα γίνει 9.861.470δρχ. και αντιπροσωπεύει αύξηση της τάξεως του 41%.

Τελειώνοντας πρέπει να σημειώσουμε ότι για να πραγματοποιηθούν οι παραπάνω βελτιώσεις απαιτούν κόπο και συστηματική εργασία, αλλά θα αποφέρουν οικονομικά οφέλη και θα την καταστήσουν περισσότερη δυναμική και ανταγωνιστική.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αρβανιτίδης, Α. (1992), Δενδροκομία Ι, ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Αθήνα
- Ηλιόπουλος, Α., Γ. (1996), Ειδική Φυτοπροστασία Δενδρωδών Καλλιεργειών και Αμπέλου, ΤΕΙ Καλαμάτας
- Κουτσοδημητρόπουλος, Η., Τα αγροτικά, «Ερνεασμός της συκιάς», τεύχος 35
- Κωνσταντίνου Ι. (1991), «Ποιότητα του Ελαιολάδου», Γεωργική Τεχνολογία, 12: 13-29
- Μπούσιος, Ν. (1995), Τεχνικοοικονομική ανάλυση, ΤΕΙ Καλαμάτας
- Ποντίκης, Κ. (1992), Ελαιοκομία, Εκδ. Α. Σταμούλης, Πειραιά
- Ρούμπος, Ι. (1996), Σύγχρονη Αμπελουργική, Εκ. ΩΡΕΣ, Βόλος